

Navrhované zmeny v legislatíve
drogových prekurzorov a nový
predpis o prekurzoroch výbušnín

Platné EÚ predpisy pre drogové prekurzory

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 o prekurzoroch drog;
- Nariadenie Rady (ES) č. 111/2005, ktorým sa stanovujú pravidlá sledovania obchodu s drogovými prekurzormi medzi Spoločenstvom a tretími krajinami;
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1277/2005, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 o prekurzoroch drog a pre nariadenie Rady (ES) č. 111/2005, ktorým sa stanovujú pravidlá sledovania obchodu s drogovými prekurzormi medzi Spoločenstvom a tretími krajinami ;

Doplnkové národné predpisy upravujúce výkon štátnej správy

- Zákon 331/2005 Z. z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekurzorov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 425/2010 Z. z.;
- Vyhláška MH SR č. 380/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah, forma a termín podávania hlásení prevádzkovateľov o medzinárodnom obchode s určenými látkami a o uvádzaní určených látok na trh v znení vyhlášky č. 12/2011 Z. z.

Úpravy podľa zákona č. 425/2010 Z. z

- Precizovanie povinností ŠÚKL ako orgánu štátnej správy v oblasti vydávania a zrušovania povolení a registrácií prevádzkovateľov;
- Precizovanie povinnosti MH SR ako orgánu štátnej správy v oblasti získavania doplnkových údajov o zaobchádzaní s určenými látkami;
- Precizovanie oprávnenia kontrolných orgánov v oblasti získavania dôkazov o porušeníach povinností prevádzkovateľa;
- Úprava pokút v oblasti porušovania povinností pri vedení dokumentácie, dovozu a vývozu určených látok a ročných hlásení;
- Úprava povinností prevádzkovateľov lekárenskej starostlivosti v oblasti voľnopredajných liekov a obsahom určenej látky

Úpravy podľa vyhlášky č. 12/2011 Z. z

- Doplnenie povinností dodávateľov lieku s obsahom určenej látky v oblasti ročných hlásení o zaobchádzaní s určenou látkou

Návrhy EK na úpravu a doplnenie nariadenia 273/2004

- Úprava definície určenej látky znamenajúca vylúčenie lieku s obsahom určenej látky s možnosťou považovať ho za určenú látku v prípade, že takýto liek je zneužívateľný ekonomicky výhodným spôsobom a technicky dostupnými prostriedkami na nezákonnú výrobu drog (**SR hlasuje proti**);
- Doplnenie definície používateľa ;
- Prevádzkovateľ aj používateľ UL 1 je povinný mať povolenie na zaobchádzanie s nimi - dodávky možné iba medzi držiteľmi povolenia;
- Precizovanie obmedzenia platnosti povolenia;
- Úprava povinností registrácie používateľa určených látok kategórie 2;
- Rozdelenie UL kategórie 2 na časť A (acetanhydrid) a časť B (ostatné) s úpravou povinností registrácie (A prevádzkovatelia aj používatelia B iba prevádzkovatelia);
- Zavedenie databázy EK prevádzkovateľov a používateľov, ktorí sú držiteľmi povolenia a/alebo registrácie a povinnosť orgánov štátnej správy ČŠ dopĺňať túto databázu;
- Precizovanie povinností prevádzkovateľov v oblasti informácii o podozrivých transakciách a ročných hlásení;
- Úprava oprávnenia EK k vydávaniu delegovaných aktov.

Návrhy EK na úpravu a doplnenie nariadenia 111/2005

- Podobne ako u 273/2004;
- Navyše sa precizujú podmienky posúdenia zákonnosti transakcie pred vydaním vývozného povolenia;
- Precízovanie povinnosti vývozcov a dovozcov UL v oblasti ročného hlásenia;
- Doplnené povinnosti prevádzkovateľov, ktorí vyvážajú a dovážajú lieky s obsahom efedrínu a pseudoefedrínu vo vzťahu k získaniu vývozného povolenia a orgánov štátnej správy ČŠ vo vzťahu k dovozu a vývozu takýchto liekov;
- Texty sú stále posudzované v PS Rady TAXUD a ich znenie sa doposiaľ trikrát upravilo, podrobnosti bude možné zverejniť až v etape postúpenia materiálov do EP. Dá sa očakávať nadväzná významná úprava nariadenia Komisie č. 1277/2005 a potom vnútroštátnych predpisov.

Posledné aktivity INCB

- Snaha zaradiť medzi určené látky kategórie 1 alfa-fenyl-acetylacetonitril; možno očakávať, že EÚ to akceptuje a doplní do prerokovávaných noviel svojich nariadení.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 98/2013 o uvádzaní prekursorov výbušnín na trh a ich používaní

Základný princíp – obmedzenie možnosti nelegálnej výroby výbušnín a predchádzanie terorizmu, z čoho vyplýva potreba , že všetky hospodárske subjekty vrátane maloobchodných predajcov, ktoré sprístupňujú látky obmedzené týmto nariadením členom širokej verejnosti, majú zabezpečiť, aby sa na obale uviedlo, že nákup, vlastníctvo alebo používanie tejto látky alebo zmesi členmi širokej verejnosti podlieha obmedzeniam (t. j. informácia nad rámec požiadaviek nariadenia č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí)

Predmet úpravy

- harmonizované pravidlá týkajúce sa sprístupňovania, dovozu, vlastníctva a používania látok alebo zmesí, ktoré by sa mohli zneužiť na nedovolenú výrobu výbušnín, s cieľom obmedziť ich **dostupnosť širokej verejnosti (obmedzenie dostupnosti sa nevzťahuje na hospodárske subjekty)** a zabezpečiť náležité nahlasovanie podozrivých transakcií v rámci celého dodávateľského reťazca

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na látky uvedené v prílohách a na zmesi a látky obsahujúce tieto látky.
2. Toto nariadenie sa nevzťahuje na:
 - a) výrobky vymedzené v článku 3 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1907/2006;
 - b) pyrotechnické výrobky vymedzené v článku 2 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/23/ES z 23. mája 2007 o uvádzaní pyrotechnických výrobkov na trh (1), pyrotechnické výrobky, ktoré sú podľa vnútroštátnych právnych predpisov určené na nekomerčné použitie ozbrojenými silami, orgánmi presadzovania práva alebo hasičským zborom, pyrotechnické vybavenie námorných lodí patriace do rozsahu pôsobnosti smernice Rady 96/98/ES z 20. decembra 1996 o vybavení námorných lodí (2), pyrotechnické výrobky určené na použitie v leteckom priemysle alebo kapsle určené do hračiek;
 - c) lieky legitímne sprístupnené členovi širokej verejnosti na základe lekárskeho predpisu v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právom.

Dôležité pojmy

- „člen širokej verejnosti“ je každá fyzická osoba, ktorá koná na účely, ktoré nie sú spojené s jeho obchodovaním, podnikaním alebo výkonom povolania;
- „sprístupnenie“ je akékoľvek dodávanie, či už za úhradu alebo bezplatne;
- „hospodársky subjekt“ je každá fyzická alebo právnická osoba, verejný subjekt alebo skupina týchto osôb a/alebo orgánov, ktorá dodáva na trh výrobky alebo poskytuje na trhu služby;
- „obmedzený prekursor výbušnín“ je látka [uvedená v prílohe I](#) s koncentráciou vyššou ako je zodpovedajúca prahová hodnota stanovená v tejto prílohe a zahŕňa zmes alebo inú látku, v ktorej sa nachádza takáto látka uvedená na zozname s koncentráciou vyššou, ako je zodpovedajúca prahová hodnota.

Sprístupnenie, dovoz, vlastníctvo a použitie

- 1. Obmedzené prekurzory výbušnín sa nesprístupňujú členom širokej verejnosti, títo ich nedovážajú, nevlastnia ani nepoužívajú.
- 2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, členský štát môže ponechať alebo stanoviť režim povoľovania, ktorý umožňuje, aby sa obmedzené prekurzory výbušnín sprístupňovali členom širokej verejnosti alebo aby ich členovia širokej verejnosti mohli vlastniť alebo používať pod podmienkou, že člen širokej verejnosti získa a na požiadanie predloží povolenie na ich získavanie, vlastníctvo alebo používanie, ktoré v súlade s článkom 7 vydal príslušný orgán členského štátu, v ktorom sa daný obmedzený prekurzor výbušnín bude získavať, vlastniť alebo používať.
- 3. Bez ohľadu na odseky 1 a 2, členský štát môže ponechať alebo stanoviť registračný režim, ktorý umožňuje, aby sa nasledovné obmedzené prekurzory výbušnín sprístupňovali členom širokej verejnosti alebo aby ich členovia širokej verejnosti vlastnili alebo používali, ak hospodársky subjekt, ktorý ich sprístupňuje, zaregistruje každú transakciu v súlade s podrobnými opatreniami ustanovenými v článku 8:
 - a) peroxid vodíka (CAS RN 7722-84-1) v koncentráciách vyšších ako je prahová hodnota stanovená v prílohe I, ale nie vyšších ako 35 % hm.;
 - b) nitrometán (CAS RN 75-52-5) v koncentráciách vyšších ako je prahová hodnota stanovená v prílohe I, ale nie vyšších ako 40 % hm.;
 - c) kyselina dusičná (CAS RN 7697-37-2) v koncentráciách vyšších ako je prahová hodnota stanovená v prílohe I, ale nie vyšších ako 10 % hm.

Označovanie

- Hospodársky subjekt, ktorý má v úmysle sprístupňovať členovi širokej verejnosti obmedzené prekurzory výbušnín, zabezpečí buď nalepením náležitého označenia, alebo overením toho, či sa náležité označenie nalepilo, aby na obale bolo jasne uvedené, že nákup, vlastníctvo alebo používanie tohto obmedzeného prekurzora výbušnín členmi širokej verejnosti podlieha obmedzeniu ustanovenému v článku 4 ods. 1, 2 a 3.

Voľný pohyb

- Pokiaľ sa v tomto nariadení alebo v inom právnom akte Únie neustanovuje inak, členské štáty z dôvodu súvisiaceho so zabránením nedovolenej výrobe výbušnín **nezakazujú, neobmedzujú ani nekladú prekážky** tomu, aby sa na trhu sprístupňovali:
 - a) látky uvedené v prílohe I v koncentráciách nepresahujúcich prahové hodnoty stanovené v tomto nariadení, alebo
 - b) látky uvedené v prílohe II.

Ďalšie povinnosti hospodárskych subjektov

- Registrovať členov širokej verejnosti, ktorým sprístupnia peroxid vodíka, nitometán alebo kyselinu dusičnú podľa čl. 4 ods. 3;
- Nahlasovať podozrivé transakcie, zmiznutia a krádeže látok z prílohy I aj z [prílohy II](#);

Povinnosti ČŠ

- Prijat' opatrenia na ochranu osobných údajov;
- Stanoviť sankcie za porušovanie ustanovení nariadenia a kontrolného režimu;
- Z vyššie uvedeného vyplýva potreba prijatia vnútroštátnej legislatívy na zabezpečenie efektívneho výkonu štátnej správy k predmetnému nariadeniu EÚ, ktorá musí byť funkčná k 2. 9. 2014, kedy sa začne uplatňovať nariadenie (člen širokej verejnosti môže vlastniť obmedzené prekurzora výbušnín do 2. 3. 2016)

Príloha I

Názov látky a registračné číslo <i>Chemical Abstract Service</i> (číslo CAS)	Prahová hodnota	Kód kombinovanej nomenklatúry (KN) pre samostatnú chemicky definovanú zlúčeninu,	Kód kombinovanej nomenklatúry (KN) pre zmes bez zložiek
Peroxid vodíka (číslo CAS 7722-84-1)	12 % hm.	2847 00 00	3824 90 97
Nitrometán (číslo CAS 75-52-5)	30 % hm.	2904 20 00	3824 90 97
Kyselina dusičná (číslo CAS 7697-37-2)	3 % hm.	2808 00 00	3824 90 97
Chlorečnan draselný (číslo CAS 3811-04-9) aj sódný	40 % hm.	2829 19 00	3824 90 97
Chloristan draselný (číslo CAS 7778-74-7) aj sódný	40 % hm.	2829 90 10	3824 90 97

Príloha II

- Hexamín (číslo CAS 100-97-0)
- Kyselina sírová (číslo CAS 7664-93-9)
- Acetón (číslo CAS 67-64-1)
- Dusičnan draselný (číslo CAS 7757-79-1)
- Dusičnan sodný (číslo CAS 7631-99-4)
- Dusičnan vápenatý (číslo CAS 10124-37-5)
- Dusičnan amónno-vápenatý (číslo CAS 15245-12-2)
- Dusičnan amónny (číslo CAS 6484-52-2) [v koncentrácii 16 % hmotnosti dusíka vo vzťahu k dusičnanu amónnemu alebo vyššej]

- Ďakujem za pozornosť

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

RNDr. Jaroslav Novotný, CSc.

vedúci oddelenia priemyselných stratégií

odbor priemyslu a inovácií

E-mail: jnovotny@mhsr.sk